

ZAUSTAVLJANJE BRODA KOJI NE PRIPADA DUŽNIKU POMORSKIH TRAŽBINA

PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Presuda br. II Pž-1257/90-2 od 29. 05. 1990.

Vijeće: mr. Andrija Eraković, mr. Veljko Vujović, mr. Pave Dević

Ako je brod dat u zakup, a na temelju ugovora o zakupu, zakupoprimec snosi troškove održavanja broda koji se ne smatraju pomorskim tražbinama, a vjerovnički tih tražbina ima pravo zahtijevati zaustavljanje broda, premda dužnik tražbina nije vlasnik broda.

Stranke su zaključile ugovor o zakupu broda. Tim se ugovorom zakupoprimec obvezao snositi razne troškove održavanja broda, koji potpadaju pod pomorske tražbine. Budući da zakupoprimec svojim vjerovnicima nije naknadio odnosne troškove, oni su zahtijevali zaustavljanje broda kao privremenu mjeru.

Prvostepenim rješenjem od 23. ožujka 1990. dopuštena je u korist vjerovnika privremena mjera zaustavljanja brodova i čuvanja povjerenog Sportskom društvu Poljud iz Splita (vidjeti točke I. do VII. izreke tog rješenja).

Ovo iz razloga, što je vjerovnik učinio vjerojatnom opasnost namirenja i postojanja svoje pomorske tražbine u smislu čl. 877. st. 3. t. 7. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi (»Sl. I. SFRJ«, broj 22/77, 13/82, 30/85 i 80/89 — dalje: ZPUP), s naslova pomorskih plovidbenih usluga pruženim tim brodovima na temelju međusobno s dužnikom, sklopljenih pismeno ugovora o poslovnoj suradnji od 12. ožujka 1990. godine.

Međutim, povodom dužnikova prigovora (podnesenog protiv rješenja o izdanoj privremenoj mjeri), da su ti brodovi vlasništvo trećih osoba, a ne dužnika, prvostepeni sud, je, donio novo rješenje (od 25. travnja 1990. godine) kojim je ukinuo u cijelosti ranije izdano rješenje, uvaženjem ovog dužnikovog prigovora. Ovo iz razloga što je među strankama nesporno da dužnik nije vlasnik tih brodova, nego neka treća osoba koja ih je dala u zakup dužniku kao zakupcu. Po shvaćanju prvostepenog suda privremena mjera moguća je samo na brodovima koji su vlasništvo dužnika. Budući da to ovdje nije slučaj, prvostepeni sud smatra prijedlog za izdavanje takve mjere neosnovanim.

Žalbom vjerovnik pobija prvostepeno rješenje od 24. travnja 1990. godine i predlaže da se preinači. Ovo iz razloga što mu dužnik osobno duguje novčanu svotu s naslova pomorskih tražbina pa zbog toga kao vjerovnik ima pravo zahtijevati zaustavljanje brodova koje dužnik drži kao zakupac.

Žalbu vjerovnika je drugostepeni sud prihvatio.

Po odredbi st. 2. čl. 982. ZPUP-a koja se u ovom slučaju primjenjuje, vjerovnik kao predlagatelj privremene mjere osiguranja na brodu, i m a p r a v o zahtijevati takvu mjeru osiguranja i protiv nevlasnika brodova kad je takav nevlasnik naručilac usluge iz koje proizlazi tzv. pomorska tražbina iz odredbe čl. 877. st. 3. toga zakona s a m osobni dužnik davaocu takve usluge, ili je zakupac broda kojemu je pružena usluga koja je po svojoj pravnoj prirodi pomorska tražbina.

Ugovorom o dugoročnoj poslovno-tehničkoj suradnji od 16. ožujka 1990. godine u čl. 1. i sl. dužnik je kod vjerovnika naručio pružanje pomorskih plovidbenih usluga za iskorištavanje brodova i održavanje brodova. To su pomorske tražbine vjerovnika iz čl. 877. st. 3. t. 4., 7. i 10. ZPUP-a, a radi se o izdacima koje je vjerovnik podmirio za troškove brodova trećim osobama za račun tih brodova u vezi s iskorištavanjem i održavanjem. Da se doista radi o pomorskim tražbinama jasno je vidljivo iz spisa priloženih dokaza (računa, uplatnica i priznanica).

Stoga, vjerovniku pripada po st. 2. čl. 982. ZPUP-a pravo na zahtijevanje izdavanja privremene mjere koja je već bila osnovano izdana rješenjem prvostepenog suda, pa zbog iznesenih razloga nije bilo osnova za ukidanje te mjere.

Zbog toga je ovaj drugostepeni sud preinacio prvostepeno rješenje po čl. 373. st. 4. ZPP, u vezi s čl. 14. ZIP-a i odlučio kao u izreci.

Veljko Vujović

Summary

ARREST OF A SHIP THAT DOES NOT BELONG TO A DEBTOR OF MARITIME CLAIMS

If a ship is bareboat chartered, on the basis of a bareboat charter, the bareboat charterer bears the expenses of the maintenance of the ship which are not considered as maritime claims, and the creditor of these claims is entitled to require the arrest of ship, although the debtor of claims is not the shipowner.